

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 233/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Yangon sekä Yandexin datakeskuksen toiminnasta Suomessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mikko Kärnä /kesk näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 233/2022 vp:

Aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin Yangon taksipalveluiden kieltämiseksi Suomessa Viron esimerkkiä noudattaen ja

miten hallitus aikoo varmistua siitä, että Yandexin datakeskuksen toiminta on Suomen lakien mukaista eikä vaaranna Suomen kansalaisten tai Suomessa oleskelevien ulkomaalaisten tietoturvaa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Yandexilla (nykyisin Global DC Oy) ei ole Suomessa taksiliikennelupaa, eikä yritys hoida Suomessa taksiliikennettä. Sen sijaan Yandex tarjoaa Suomessa taksivälityspalveluita Yango-nimellä. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on selvittänyt Yangon taksivälityspalvelun toimintaa, eikä siinä ole havaittu erityisiä muutoksia viime aikoina. Lain liikenteen palveluista mukaan välityspalveluiden tulee tehdä maksullinen ilmoitus toiminnastaan Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille. Taksivälitystoimintaa koskien ei laissa ole säädetty kelpoisuusarvioinnista. Yhtiö on tehnyt Yangosta (nimellä Yandex Taxi B.V.) Liikenne- ja viestintävirasto Traficomille 5.11.2018 lain 176 §:n mukaisen ilmoituksen välitys- ja yhdistämispalveluna toimimisesta. Välityspalveluksi ilmoittautuneiden toimijoiden tiedot ovat saatavilla Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien verkkosivuilla.

Yangon taksivälityspalvelun kautta taksikyytejä tarjoavat ovat itsenäisiä taksiyrittäjiä, joita koskevat vaatimukset muun muassa taksiliikenneluvasta. Taksiyrittäjä voi käyttää taksivälityksessä valitsemiaan välityspalveluita, esimerkiksi Yangoa.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien arvion mukaan Yangon taksivälityspalvelun tämän hetkisen toiminnan osalta ei ole laissa säädettyä perustetta toiminnan kieltämiseksi. On kuitenkin huomattava, että esimerkiksi sovelluskaupat voivat halutessaan omatoimisesti rajoittaa sovellusten saatavuutta.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom on selvittänyt Yandexin toimintaa myös tietoturvasääntelyn osalta. Datakeskustoimintaa on arvioitu muun muassa EU:n verkko- ja tietoturvadirektiivin (EU) 2016/1148, eli niin sanotun NIS-direktiivin, osalta. Yandexin hakukonepalveluiden ja pilvipalveluiden osalta NIS-direktiivin mukainen päätoimipaikka sijaitsee Alankomaissa. Traficommin tietoon ei ole tullut datakeskustoimintaan liittyviä sellaisia tietoturvaongelmia, joiden perusteella NIS-direktiivin mukaisiin valvontatoimiin olisi edellytyksiä.

Myöskään datakeskuksen mahdollisiin sähköjen katkeamisesta johtuviin ongelmiin liittyen ei ole tullut NIS-ilmoitusta. Hakukone- ja konesalitoiminta Suomen maaperällä ja suomalaisiin verkkoihin yhteenkytkettynä ei lähtökohtaisesti itsessään aiheuta Suomelle kyberriskiä viranomaisten arvion mukaan. Datakeskuksen toimintaan voi kuitenkin periaatteessa liittyä esimerkiksi toimimista jakelukanavana esimerkiksi venäläisille mediasisällöille. Niiden venäläisten mediayhtiöiden, jotka on listattu Euroopan unionin pakotesäädöksissä, lähetystoiminta ja lähetystoimintaan osallistuminen sekä tiedonvälittäminen on Suomessa kuitenkin estetty.

Yango-taksisovelluksen osalta NIS-sääntely ei aseta vaatimuksia tai rajoitteita tietojen siirtämiselle kolmansiin maihin ilman selvää näyttöä tietoturvaloukkauksista. Tällaisina ei NIS-sääntelyssä pidetä viranomaisten tiedonsaantioikeuksia. Liikenne- ja viestintävirasto Traficommin selvityksen perusteella teknisesti Yango-sovelluksessa ei näyttäisi olevan tavallisuudesta poikkeavia tietoja kerääviä ominaisuuksia. On huomioitava, että tiettyjä tietoja tehdyistä taksimatkoista sovelluksen on kerättävä jo kansallisen lainsäädännönkin perusteella. Kaikessa tietojen käsittelyssä ja mahdollisessa siirrossa kolmansiin maihin tulee varmistaa sekä tietosuojan että -turvan toteutuminen. Henkilö- ja asiakastietojen osalta on tärkeää varmistaa, että niiden käsittelyssä noudatetaan EU:n tietosuojasääntelyä. Myös käyttäjällä tulisi olla saatavilla tiedot siitä, miten hänen omia tietojaan käsitellään. Henkilötietojen siirtoon ja tietosuojaan liittyvien mahdollisten ongelmien osalta toimivalta asiassa kuuluu tietosuojavaltuutetun toimistolle.

Hallitus seuraa aktiivisesti EU:n asettamia henkilöihin ja yrityksiin kohdistuvia pakotteita. Tällä hetkellä Yandexin toimintaa ei ole näiltä osin estetty.

Helsingissä 20.5.2022

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka

VN/13406/2022

VN/13406/2022-LVM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: